

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. Quâ ratione servandus sit ordo, & forma, seu modus in Rescriptis præscriptus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

& inchoandam iudicis jurisdictionem inferantur, quam ad aliquam illius instructionem, quomodo secundum iustitiam procedere debeat, & sapius ad id tantum referatur, quod immediate antecessit, prout scilicet materia subiecta exigit, ut colligitur ex c. alim 25. h. t.

II. In omnibus Rescriptis tam gratiæ, quam iustitiæ apponi solet, vel subintelligi debet clausula: *Salvo jure alterius, si ve sine præjudicio alterius*: neque enim Papa aut Princeps retribere censendus est cum derogatione juris alterius, nisi aliud exprimat, cum commodius sit, si non possit subvenire alteri, nisi alter lædatur, neutrum juvari, can. denique, causa. 14. Quest. 5.

III. In Rescriptis ad beneficia datis, ea etiam clausula habetur: *Sis, cui datur, dignus sit* (id est, nullum Canonicum impedimentum habeat) ad beneficium Ecclesiasticum obtinendum, ut colligitur ex c. cum alio 17. juncta Gloss. fin. h. t. Ita ut hæc clausula ipso jure rescripto tali insit, & non tam faciat collationem conditionatam, quam informet conferentem, quid agere debeat.

IV. Habentur etiam in Rescriptis alie nonnunquam clausule speciales, ut cum causa v. g. pluribus quidem decidenda delegatur, ea tamen etiam clausula additur: *ut si omnes nequiverint simul exequendis commissis interesse, alter vel plures alii nihilominus exequantur*: intelligendo hanc clausulam, tam de impotentia juris, quam de impotentia facti juxta c. scisciatum. 13. juncta Gloss. V. imped. h. t. & nõ nequiverint, intelligendo etiam pro noluerint juxta c. prudentiam. 21. de officio delegati, ut ne scilicet, per alterius

Compend. Pirhing.

malitiosam voluntatem, nulli præjudicans rescripti gratia impediatur: debet tamen impeditus, per nuntium ad alios conjudices destinatum, aut alia ratione impedimentum hoc illis significare.

Simili modo plerumque Rescriptis Gratia ad beneficia obtinenda, ea etiam clausula inseritur, aut inserta habetur: *si pro alio non scripsimus, qui eandem Gratiam prosequatur. c. mandatum. 38. h. t.* neque enim mens Pontificis est, collationem ordinariam super receptione seu institutione duorum gravare (nisi id exprimat) nisi posterioris Pontificis litteræ prioris Pontificis mandatum, quod ad talem Ecclesiam dedit de providendo alicui circa beneficium, vel Canonicatum in Ecclesia tali, tantum prosequerentur, prout habetur in c. litteris 39. h. t. cum in tali casu non tam hic posterior Pontifex gravaverit Ecclesiam duobus mandatis, quam prioris Pontificis gravamen prosecutus sit: ad quod vi officii sui, saltem ex aliqua decencia, & honestate tenebatur: vix tamen aliquis hujus c. hodie usus est, non tantum, quod gratiæ expectativæ sublata sint per Concil. Trident. sed quod ex stylo Romanæ Curie statim post promotionem suam Pontifex talia de providendo mandata, quæ nondum executioni data fuerunt, revocet, prout habetur in c. 39. & 40. de prebend. in 6.

SECTIO. III.

De forma Rescriptorum.

§. I.

Qua ratione servandus sit ordo,
& forma, seu modus in Rescriptis
prescriptus?

D

Resp.

Resp. 1. In Rescriptis verborum seu Rescripturæ ordinem servandum omnino esse, ita ut si ordo hic pervertatur, aut transponatur, non tantum contra formam Rescripti, sed etiam ultra, aut præter eam agendo aliquid, irritus sit processus *c. cum dilecta 32. juncta gloss. v. transponentes h. t.* tum quod mandati fines diligenter sint custodiendi, tum quod nullam potestatem habeat delegatus, nisi quantum ipsi juxta Rescripti formam à delegante conceditur) nisi forma Rescripti, in favorem præcisè partium concessa, ab his remittatur, aut forma, vel modus procedendi præscriptus non tam de jure communi (quo in casu juxta juris communis præscriptum forma talis, vel substantialis, vel accidentalis tantum erit) sed de novo à delegante præscribatur (quo in casu modus ille præscriptus substantialis erit) ita ut tali formam non servatam, aut sit irritus, prout probant relatum *c. & relatæ rationes*; si tamen de alia mente delegantis, vel ex stylo Curie, vel ex modo loquendi, vel ex aliis circumstantiis &c. nihil colligatur. Et hinc, quavis de pluribus alternativè, vel disjunctivè, ut inquirat delegatus, delegans præceperit, ad executionem tamen Rescripti obtinendam, unum ex illis esse verum sufficit, juxta *c. inter ceteros. 4. h. t.* cum factis sit ad veritatem propositionis disjunctivæ, alterutram veram esse.

§. II.

An & quomodo duobus Rescriptis impetratis in eadem causa, in posteriore mentio fieri debeat de priore.

Certum est 1. quod in Rescriptis justitiæ, sive ad lites impetratis, si in

eadem causa ad diversos judices delegatos plura talia rescripta impetrantur, in posterioribus mentio fieri debeat de prioribus, ita ut absque tali mentione posterius rescriptum impetratum, non quidem ipso jure nullum sit, annullari tamen & rescindi per oppositam exceptionem possit, & possint per prius Rescriptum, jam delegatis præsentatum, impetrati delegati judices procedere in tali causa. *c. ceterum. 3. h. t.* nisi, qui prius rescriptum impetravit, dolosè & malitiosè per annum eo usus non fuerit, aut nisi prius fuerit subreptitiè impetratum: his enim in casibus omnino validum est posterius rescriptum impetratum, quamvis prioris nullam mentionem fecerit, juxta *c. plerumque. 23. h. t.*

Certum est 2. tolli prius rescriptum & procedi debere juxta posterius, si in hoc posteriore mentio prioris rescripti, seu factæ jam delegationis facta fuerit, juxta relatum *c. ceterum §. si vero*, cum posteriora, si legitima priorum mentio fiat, derogent prioribus argu. *c. bona. 3. de confirm. ut. & inur.* nisi fortasse ad instantiam, in favorem præcisè partis, concessum hoc posterius rescriptum sit, atque huic favori suo cedere velit, qui posterius hoc rescriptum impetravit, ut juxta prius rescriptum procedi possit.

Certum est 3. Si prius rescriptum ad judices delegatos communi partium litigantium consensu impetratum fuit, nullum esse posterius rescriptum, ab una postea parte, nesciente altera, & nullam factam mentionem, quod prius rescriptum communi consensu impetratum fuerit, ad alios judices delegatos impetratum, juxta relatum *c. ceterum juncta glossa V. de commif.*